

Jaarstukken 2024

Versie: Ter bespreking Auditcommissie en
Informatieve raad

mei 2025

Financiën

Portefeuillehouder:

J.D.W. Klaasse

Voorschriften BBV

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) omvat het overzicht algemene dekkingsmiddelen ten minste:

- Algemene uitkering;
- Lokale heffingen (ongebonden);
- Dividend;
- Saldo financieringsfunctie;
- Overige algemene dekkingsmiddelen.

De algemene dekkingsmiddelen nemen we niet in de programma's omdat het geen geormerkte financiële middelen zijn. We kunnen ze inzetten voor dekking van alle programma's. Hierna geven we een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen.

Algemene dekkingsmiddelen	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 totaal	Rekening 2024	Budget resultaat 2024
Algemene uitkering	47.578	58.880	61.845	62.372	527
Lokale heffingen (ongebonden)	9.291	9.725	9.935	9.779	-156
Dividend	94	104	20	19	-1
Saldo financieringsfunctie	-254	-805	-745	-596	149
Onvoorzien	-	-60	-	-	-
Totaal	56.709	67.844	71.055	71.574	519

Belangrijke ontwikkelingen

Energiecrisis

Als gevolg van de oorlog in Oekraïne zijn sinds 2022 de tarieven voor het leveren van energie (gas en elektriciteit) enorm gestegen. In 2023 en 2024 zijn de energieprijzen enigszins gestagneerd. De situatie in Oekraïne is precair dus dit risico blijft bestaan.

In de begroting 2024 hebben we voor gas en elektra € 0,65 miljoen geraamd. Tevens hadden we een stelpost van € 0,4 miljoen opgenomen. Totaal was er een budget van € 1,05 miljoen beschikbaar voor 2024. De werkelijke kosten bedragen € 1,26 miljoen. Het verschil van € 0,21 miljoen hebben we in de 4e kwartaalbrief 2024 aan de budgetten voor gas en elektra toegevoegd.

We blijven de prijsontwikkeling nauwlettend monitoren om te bepalen in hoeverre de hogere energielasten structurele effecten hebben voor de komende jaren. Door duurzaamheidsmaatregelen proberen we het verbruik van gas en elektra terug te brengen. We verwachten dat de budgetten voor de komende jaren nog toereikend zijn.

Inflatie

De prijzen en lonen zijn de afgelopen jaren flink gestegen. Waar we normaal rekenden met prijs- en loonstijgingen tussen de één en drie procent is er de afgelopen jaren sprake van prijs- en loonstijgingen tussen de vijf en vijftien procent. Dit heeft z'n weerslag op de

koopkracht van onze inwoners maar zeker ook op de financiële positie van de gemeente. De door het Rijk beschikbaar gestelde middelen zijn niet afdoende om de loon- en prijsstijgingen te compenseren. Wanneer de inflatie in deze mate blijft doorzetten dan zullen we daar in de toekomst op moeten anticiperen. Omdat we in 2024 niet alles konden uitvoeren wat we van plan waren, konden we nadelige effecten van de inflatie opvangen.

Algemene uitkering

De algemene uitkering uit het Gemeentefonds is € 0,5 miljoen hoger dan geraamd. Dat is een positief verschil op het jaarrekeningsaldo. Het verschil wordt veroorzaakt door de Decembercirculaire. Er was geen bestuurlijk moment meer om de effecten van de Decembercirculaire te verwerken in de begroting 2024.

De effecten uit de Decembercirculaire hebben vooral betrekking op het actualiseren/aanpassen van de maatstaven. Daarnaast hebben we €160.000 extra gelden voor specifieke doelen ontvangen. Deze budgetten zijn ook gereserveerd voor deze doelen.

In december zijn twee specificaties ontvangen over de jaren 2022 en 2023. De berekende uitkering over deze jaren was lager dan wat we verwacht hadden. Het betreft nog niet de definitieve vaststelling over deze jaren. Deze verwachten we in 2027 en 2028.

Onderstaand een gedetailleerd overzicht van alle mutaties op de algemene uitkering.

Ontwikkeling Algemene uitkering	Begroting 2024 primitief	Wijzigingen 2024	Begroting 2024 totaal	Rekening 2024	Budget resultaat 2024
Beginstand	58.880				
Uitkeringsfactor					
Accres-ontwikkeling		585	585		
Uitkeringsfactor		-135	-135		
Btw-compensatiefonds		985	985		
Ontwikkeling uitkeringsbasis					
Hoeveelheidsverschillen		1.340	1.340		
Ontwikkeling uitkeringsbasis		-815	-815		
Taakmutaties					
Bijzondere bijstand en vroegsignalering		55	55		
Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden		45	45		
Werkdrukverlaging jeugdbescherming		35	35		
Compensatieregeling niet beoogde kosten jeugdzorg		-30	-30		
Landelijke Vreemdelingen Voorziening		-30	-30		
Digitaal Stelsel Omgevingswet		-20	-20		
Overige ontwikkelingen uitkeringsfactor (o.a. afronding)		45	45		
Decentralisatie- en integratieuitkeringen					
Uitvoeringskosten Omgevingswet		115	115		
Participatie		255	255		
Wet Betaalbare huur		50	50		
Alleenverdienersproblematiek 2023-2024		20	20		
Overige mutaties		25	25		
WOZ					
Effect WOZ-maatstaf		20	20		

Ontwikkeling Algemene uitkering	Begroting 2024 primitief	Wijzigingen 2024	Begroting 2024 totaal	Rekening 2024	Budget resultaat 2024
Werkelijke uitkering					
2024 (specificatie 11 met correctie)			61.425	62.078	653
Voorgaande jaren		420	420	294	-126
Totaal	58.880	2.965	61.845	62.372	527

Ongebonden belastingen

Als de opbrengst van een belasting niet gebonden is aan een doel (zoals bijvoorbeeld rioolbelasting) dan is er sprake van 'ongebonden belastingen'. Onderstaande 'ongebonden belastingen' worden als algemeen dekkingsmiddel gezien:

Belastingen	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 totaal	Rekening 2024	Budget resultaat 2024
Onroerende-zaakbelastingen:					
- woningen (eigenaren)	4.457	4.810	4.550	4.556	6
- niet-woningen (eigenaren)	2.252	2.210	2.425	2.437	12
- niet-woningen (gebruikers)	1.914	1.875	2.070	2.073	3
Precariobelasting	65	25	85	63	-22
Toeristenbelasting	602	805	805	650	-155
Totaal	9.291	9.725	9.935	9.779	-156

In 2024 zijn de totale werkelijke belastingopbrengsten nagenoeg gelijk aan de verwachte opbrengsten. De opbrengst toeristenbelasting blijft achter bij de raming. Oorzaak hiervan is dat een deel van de hotelbedden is ingezet voor de opvang van vluchtelingen en ontheemden.

Dividend en rentebaten van leningen

Dividend

Het ontvangen dividend in 2024 bedraagt € 18.955. Dat is € 85.000 lager dan normaliter. Dit komt omdat wij in 2023 als aandeelhouder van N.V. De Meerlanden hebben besloten over 2023 geen extra kosten in rekening te brengen. Gevolg daarvan is dat er geen winst werd gemaakt in 2023. Over 2024 is wel winst gemaakt. De winst is nog niet zo hoog als waar we regulier rekening meehouden. Vanaf 2026 is dat wel weer het geval.

Het dividend wordt in 2025 na de aandeelhoudersvergadering uitgekeerd.

Vanuit de BNG ontvingen we € 18.955 aan dividend.

Rente

Er is € 283.000 aan renteopbrengsten ontvangen. Dit komt door het in 2024 ontstane financieringsoverschot. Door het achterblijven van de uitvoering van investeringen, de ontvangst van compensabele btw en de ontvangst van specifieke uitkeringen ontstond in de eerste drie kwartalen van 2024 een financieringsoverschot. Het overschot fluctueerde tussen de € 5 en € 10 miljoen. Dergelijke overschotten zetten we bij de BNG uit voor schatkistbakieren (overschotten worden ingezet voor tekorten bij andere gemeenten). De uiteindelijk ontvangen rente is € 30.000 meer dan bij de 4e kwartaalbrief verwacht.

Bij het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn) staat geld gereserveerd voor starters- en duurzaamheidsleningen. Over de niet ingezette gelden

ontvangen we rente. In 2024 bedroeg dit € 215.000. Dat is € 120.000 meer dan we hadden begroot.

In de 4e kwartaalbrief hebben we de rente voor langlopende leningen verlaagd met € 60.000 tot € 840.000. Werkelijk bedragen de rentelasten voor langlopende leningen € 629.000.

Vennootschapsbelasting (Vpb)

Grondexploitaties

Ieder jaar laat de gemeente Diemen door een externe fiscalist de Vennootschapsbelasting (Vpb) toetsen. Met name bij grondexploitaties kan de Vpb een belangrijke rol spelen. In de meerjarenprognose grondexploitatie wordt jaarlijks een quick scan opgenomen om de Vpb-positie van de grondexploitaties in beeld te krijgen.

Doordat in het verleden veel kosten zijn gemaakt voor de bodemsanering binnen grondexploitatie Plantage De Sniep leidt dat tot een forse tekort op de grondexploitatie. Positief effect hiervan is dat nu binnen alle grondexploitaties geen 'winst' wordt gemaakt en dus tot op heden geen Vpb-afdracht noodzakelijk is.

Er is aanvullend onderzoek gedaan, op basis van de zogenoemde Post Quickscan. De Post Quickscan houdt in dat de geëlimineerde rente op fiscale wijze wordt herberekend. Conclusie is dat de gemeente een zeer laag risicoprofiel heeft voor de VPB-positie van het grondbedrijf. Deze scans zijn door de fiscale adviseur getoetst en vindt u terug in de 'Meerjarenperspectief grondexploitaties 2024'.

Reclame op lichtmasten

In 2018 heeft de Belastingdienst een brief gestuurd waarin zij aangeeft dat ze een aangiftebiljet wenst te ontvangen voor de aangifte vennootschapsbelasting. De Belastingdienst concludeert in zijn algemeenheid dat ten aanzien van gemeenten redelijke vermoedens bestaan dat sprake is van belastingplicht en dat dat ook geldt voor de gemeente Diemen.

Onze fiscale adviseur heeft voor Diemen onderzocht welke activiteiten leiden tot een belastingplicht. Het blijkt dat met name de concessieovereenkomsten voor de uiting van reclame voor Diemen relevant zijn. Ondanks dat wij het op voorhand niet eens zijn met de aanslagoplegging hebben we over alle jaren dat we belasting hebben afgedragen. Dit om naheffingsrente (8%) uit te sluiten.

In 2024 hebben we definitieve beschikking over 2023 ontvangen en over 2024 een aanvullende aangifte gedaan. De jaarlijkse aangifte is inmiddels opgelopen tot € 60.000. Dit is er de oorzaak van dat de kosten voor de vennootschapbelasting in 2024 € 27.000 hoger zijn dan begroot.

Tegen alle definitieve beschikkingen is bezwaar ingediend. Inmiddels verschijnen de eerste uitspraken vanuit de gerechtshoven. Doordat de situatie per gemeente net even afwijkt is het lastig een lijn te ontdekken. We blijven de ontwikkelingen volgen en houden u geïnformeerd.

Saldo financieringsfunctie

Voor het overzicht van het verloop van het saldo van de financieringsfunctie verwijzen we naar paragraaf Financiering.

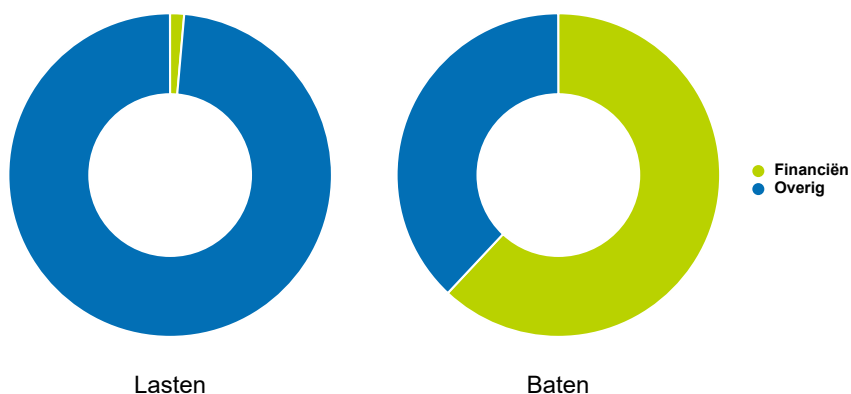
Onvoorzien

De gemeente is verplicht een budget voor onvoorziene gebeurtenissen te ramen, de zogenoemde 'Stelpost onvoorzien'. In Diemen is deze geraamd op € 60.000 (€ 2 per inwoner). Deze norm heeft de gemeente zelf bepaald. In 2024 is dit budget niet ingezet en hebben we het budget vrij laten vallen in de 4e kwartaalbrief.

Wat heeft het gekost?

Financiën	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 totaal	Rekening 2024	Budget resultaat 2024
Structurele lasten	-1.373	-2.184	-1.522	-1605	-83
Structurele baten	73.338	74.723	76.629	77.210	582
Toevoegingen aan reserves	-3.748	-	-	-73	-73
Onttrekkingen aan reserves	1.055	-	61	61	-
Saldo structureel	69.272	72.539	75.168	75.593	426
Incidentele lasten	-	-	-	-	-
Incidentele baten	-	-	-	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-
Saldo incidenteel	-	-	-	-	-
Saldo van de baten en lasten	69.272	72.539	75.168	75.593	426

Lasten en baten

Voorgestelde overhevelingen

Er zijn geen voorstellen tot overheveling op dit programma.

Investerings

Er zijn geen investeringen binnen dit programma.

